

Samhällets rörelselag - bloggen om Mikael Sandbergs bok

Om hur samhällen förändras och hur man vetenskapligt studerar det

MARX, DARWIN OCH STATSJETENSKAPENS POLITISERING

Men kärlek då? Nya studier uppdaterar memerna

Datum: februari 14, 2018 Författare: Mikael Sandberg □ 0 Kommentarer —

Med anledning av Alla hjärtans dag kan man ju fråga sig hur kärlek evolverar. Det får man med säkerhet INTE reda på i Marx' skrifter. Han hade ju inga begrepp om sådant alls, vilket också lett till att samhällsvetare idag inte alls förstår könsurvalets betydelse för de mänskliga samhällena. Den biologiska reproduktionens klasskapande och klassbibehållande karaktär har gått många, speciellt marxistiska, samhällsforskare helt förbi. Ofta talar marxister om "klassperspektiv", och anger att fenomenet "är en klassfråga", en schablonförklaring utan närmare angivelse av hur dessa klasser bildas, förändras, reproduceras osv., som en följd av köns- eller partnerval. Hos marxister förblir därför klass oftast ett slags universalförklaring till allt oönskat snarare än något som skall förklaras vetenskapligt utan schablonmässig hänvisning till produktionsmedlens ägande. Sist i raden av exempel är Suhonen och Therborn i förrgår i DN och Croneman i gårdagens DN, där han använder klassbegreppet i kritiken av svt.

Verksamma inom reklamen, filmen, skvallerpressen, litteraturen, konsten, musiken, osv. har emellertid förstått betydelsen av könsurvalet för länge sedan. Valet av partner är bland de viktigaste för de flesta människor. Inte bara för att det är så nya människor blir till. Klasser – om man nu alls accepterar detta luddiga och politiserade begrepp – skapas genom att medlemmar av vissa kretsar skaffar barn tillsammans med vissa andra i medvetna, eller omedvetna partnerval. Detta är en reproduktion av både biologi och kultur som skapar variationer, som i sin tur nedärvs differentierat, genetiskt och memetiskt. Därför är exempelvis Strindbergs *Fröken Julie* samhällsvetenskapligt intressantare på kulturforskningsområdet än Marx' *Kapitalet*.

Det finns många ledtrådar till förståelsen av kärlekens evolution i Darwins *Människans härkomst och könsurvalet*. Professor emeritus Malte Andersson är vår svenske och göteborgske storhet på området, författare till klassikern *Sexual Selection* (Princeton University Press)

I min bok *Samhällets rörelselag* tar jag upp ämnet:

I ett projekt vid Göteborgs universitet har Malte Andersson inom ett projekt publicerat en artikel om partnervalssignalering genom att studera kontaktannonser. Studien visar att kvinnor mer än män söker partners med resurser. Män annonserade ut sin goda inkomst och det stora huset mer än kvinnor. Kvinnor sökte ekonomiskt oberoende män. Bägge beteenden bekräftar hypoteser om att kvinnor mer än män lägger vikt vid partnerns resurser och att männen är medvetna om det. Däremot betonades utseende mindre än man skulle förväntat sig med grund i evolutionär teori. Männen efterfrågade yngre kvinnor. Bland kvinnorna var det bara de äldre som efterfrågade yngre män, medan yngre kvinnor efterfrågade äldre män (Gustavsson, Johnsson, & Uller, 2008). Forskning har också visat att sexuell selektion spelar roll för män i att samarbeta: män vill gärna visa sig stödja gemensamma projekt –men bara när kvinnor ser på. Kvinnor påverkades inte av mäns närvaro vid beslut om de skulle stödja gemensamma projekt (Tognetti, Berticat, Raymond & Faurie, 2009).

Darwin beskriver i avslutningen av sin *Människans härkomst och könsurvalet* hur olika vår smak är för olika kulturella uttryck, både i ornamentering (mode, smink, kläder) och andra vad vi kallar utökade memprodukter såsom musik och konst (2006 [1871]). Ingmar Bergman, däremot, hade inte kunskap om den sexuella selektionens roll för människans kulturella uttryck; i sitt sommarprogram 2004 efterfrågade han en förklaring till varför musik finns. Han hade uppenbarligen inte läst Darwins bok – och nu är det tyvärr för sent. Däremot verkade han vara rätt skicklig på att utnyttja sitt värde på könsurvalets marknad.

PHILOSOPHICAL
TRANSACTIONS B

rstb.royalsocietypublishing.org

Introduction

Integrative studies of cultural evolution
crossing disciplinary boundaries to
produce new insights

Oren Kolodny¹, Marcus W. Feldman¹ and Nicole Creanza²

¹Department of Biology, Stanford University, Stanford, CA, USA

²Department of Biological Sciences, Vanderbilt University, Nashville, TN 37212, USA

Därför är det något förvånande att det i det nya temanumret 'Bridging cultural gaps: interdisciplinary studies in human cultural evolution' i anrika *Royal Society's Philosophical Transactions B* (underbar titel!), inte finns mer om den sexuella reproduktionens betydelse för kulturutveckling. Temaredaktörerna lägger samman vad man hittills vet om kulturell evolution (kultur i vid mening, dvs. människans idéer, beteenden och producerade artefakter). De inleder med följande formuleringar i sin sammanfattning:

Culture evolves according to dynamics on multiple temporal scales, from individuals' minute-by-minute behaviour to millennia of cultural accumulation that give rise to population-level differences. These dynamics act on a range of entities—including behavioural sequences, ideas and artefacts as well as individuals, populations and whole species—and involve mechanisms at multiple levels, from neurons in brains to inter-population interactions.

Underbart! Men låt oss då forska därefter! De fortsätter:

Studying such complex phenomena requires an integration of perspectives from a diverse array of fields, as well as bridging gaps between traditionally disparate areas of study.

Precis! Vi behöver tvärvetenskap med betoning på både tvär- och -vetenskap! Författarna ger en del exempel, välkända för läsarna av Samhällets rörelselag:

The selfish gene [39], posits that genes themselves are units of selection, with different genes promoting their own survival and reproduction without regard for the individual or population in which they occur. This perspective has been applied to culture, since cultural traits (called memes in *The selfish gene*) can also act as units of selection, spreading through a population within a generation even if they decrease individual survival or reproductive success...

Och författarna för resonemanget vidare i för läsarna kända tankeriktningar:

... one can think of members of a population merely as the bearers of cultural traits, and focus on the instances of cultural knowledge themselves as the entities whose dynamics are studied. When ideas or cultural traits are treated as individual entities and tracked, the population dynamics are those of the 'population ideas' ...

Det enda man kan sakna är ju referenser till evolutionär statsvetenskap... Men också litteraturen om sexuell reproduktion, från Darwin, sociologen Veblen, den biologiska handikappteorin (Zahavi), kapprustningsteorin (Van Valen), den ekonomiska informationsteorin inspirerad av handikappteorin (nobelpristagaren Spence), mm. Läs mer om det i Samhällets rörelselag. Läs andra klassiker, såsom Darwin, Trivers, Millers *The Mating Mind*, eller Geary, som författat en bok i ämnet.

En av författarna, Stanford-professorn Marcus Feldman, i dagarna också med på SFI-workshopen på Santa Fe Institute i ett forskningsprojekt om den nya utökade evolutionära hypotesen, ett stort forskningsprojekt finansierat av Templeton foundation. Med är också Uller, citerad ovan i studien av kontaktannonser. Lunds universitet är den svenska basen för detta projekt om the extended evolutionary hypothesis. Evolutionsteorin evolverar. Men glöm inte partnervalets betydelse, som i kapprustningar av memer ("överdådig konsumtion", som Veblen hade kallat det) för att attrahera motsatta könet. Det är ju därför Alla hjärtans dag som kulturuttryck finns!

Publicerad av Mikael Sandberg

Jag är professor i statsvetenskap vid Högskolan i Halmstad. Förutom flera lärosäten i Sverige har jag studerat och forskat vid The Johns Hopkins University, Columbia University, UN University, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung samt University College London. Visa alla inlägg av Mikael Sandberg

© 2018 SAMHÄLLETS RÖRELSELAG - BLOGGEN OM MIKAEL SANDBERGS BOK

SKAPA EN GRATIS WEBBPLATS ELLER BLOGG PÅ WORDPRESS.COM.